

ВІДГУК

офіційного опонента – кандидата юридичних наук

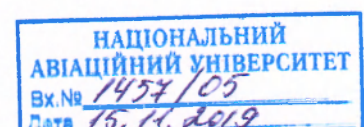
Джаваги Анни Вікторівни – на дисертацію

Хапка Юрія Богдановича «Фінансово-правове регулювання інвестиційної діяльності в Україні», подану на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

Актуальність обраної теми

Інвестиційна політика, що сприяє припливу капіталу в розвиток економіки, є невід'ємним компонентом стійкого зростання будь-якої цивілізовано функціонуючої економічної системи. Розгляд формування інвестиційної політики неможливий без дослідження концептуальних засад інвестиційної діяльності. Фінансово-правове забезпечення інвестиційної діяльності, регламентація та створення сприятливого інституційно-правового механізму для суб'єктів інвестиційного процесу є одними з найдієвіших інструментів підтримки державної інвестиційної діяльності. Створення фінансово-правової основи регулювання інвестиційної діяльності є найважливішою функцією держави, до якої належать прийняття законів і правил, що регулюють інвестиційну діяльність, а також контроль їх виконання. Законодавча база держави встановлює юридичні принципи функціонування економіки, виконувати які зобов'язані всі суб'єкти інвестиційної діяльності. Фінансово-правове регулювання інвестиційної діяльності в Україні має здійснюватися шляхом прийняття Верховною Радою України відповідних законодавчих актів, видання указів Президента, нормативних актів Уряду (постанов, розпоряджень).

Динамічне здійснення інвестиційної діяльності є необхідною умовою для забезпечення стійкого економічного зростання, утвердження передового технологічного укладу, створення робочих місць, соціального спрямування ринкової економіки. Невід'ємною складовою сприятливого інвестиційного клімату є належне фінансово-правове регулювання інвестиційних відносин на засадах збалансування приватних інтересів інвесторів щодо отримання бажаної

віддачі від капіталовкладень та різноманітних і різнорівневих публічних інтересів.

Потреба суттєвого удосконалення фінансово-правового забезпечення інвестиційної діяльності в Україні очевидна, зокрема, з огляду на хронічне недофінансування вітчизняної економіки за рахунок як внутрішніх, так і зовнішніх джерел, переважно екстенсивний характер її розвитку, значні масштаби відпливу капіталів за кордон. Попри надзвичайну різноманітність інвестиційних відносин, їх успішне регулювання вимагає формування у доктрині та втілення у державній інвестиційній політиці цілісної парадигми фінансово-правового регулювання, чіткого усвідомлення його призначення (завдань), регулятивної специфіки і унікального місця в сучасній системі інституціональних координат.

Отже, комплексне дослідження всіх сторін фінансово-правового регулювання інвестиційної діяльності, особливостей застосування відповідних фінансово-правових норм, особливостей правового регулювання суспільних відносин у цій сфері має, поза сумнівом, важливе теоретичне та практичне значення. Існує потреба в комплексному дослідженні особливостей реалізації публічних інвестиційних правовідносин.

Зазначене вище, а також необхідність дослідження питань розвитку фінансово-правового регулювання інвестиційної діяльності визначили актуальність дисертаційної роботи.

Закономірним із огляду на актуальність теми є зв'язок роботи із науковими програмами, планами, темами. Як відзначає дисертант, дослідження виконано відповідно до теми науково-дослідної роботи Класичного приватного університету «Баланс публічних і приватних інтересів при правовому регулюванні суспільних відносин» (номер державної реєстрації 0116U008200). Особисто здобувачем було визначено інвестиційну діяльність держави як об'єкт фінансово-правового регулювання, удосконалено поняття публічних інвестиційних правовідносин, запропоновано законодавче забезпечення

інвестиційної діяльності держави через розробку та прийняття проекту Кодексу України про інвестиційну діяльність.

***Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій,
сформульованих у дисертації***

Дисертацію присвячено вдосконаленню теоретичних основ фінансово-правового регулювання інвестиційної діяльності держави, визначенню завдань і основних напрямів діяльності органів державної влади у сфері державного інвестування, виявленню прогалин сучасного правового регулювання й розробці практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності правотворчої та правозастосовчої діяльності у сфері інвестиційної діяльності держави.

На підставі теоретичного аналізу концептуальних положень фінансового права визначено деякі фінансово-правові категорії у сфері інвестиційної діяльності держави. Охарактеризовано юридичну природу суспільних відносин з приводу здійснення державного інвестування. Розмежовано адміністративно-правове та фінансово-правове регулювання інвестиційної діяльності держави. Розроблено пропозиції щодо законодавчого забезпечення інвестиційної діяльності держави. Удосконалено науковий підхід до розвитку публічних інвестиційних відносин у державі. Розроблено пропозиції щодо інституціонального забезпечення інвестиційної діяльності держави та розвитку інвестиційних правовідносин у державі.

Обґрунтованість висунутих здобувачем наукових положень підкріплюється глибоким аналізом та узагальненням практичного досвіду функціонування органів публічної влади, їх публічної інвестиційної діяльності.

Положення, висновки і рекомендації, які містяться у дисертації, достатньою мірою науково обґрунтовані. Методологія дослідження вказаних проблем обрана автором з урахуванням специфіки поставленої мети, а також об'єкта і предмета дослідження. При цьому Хапко Юрій Богданович керується широким арсеналом методів пізнання, комплексне використання яких свідчить

про наявність теоретичного рівня підготовки дисертанта, його високої загальнотеоретичної і методологічної культури, яка підтверджує наукову коректність теоретичних висновків, що складають новизну роботи, а також наукову обґрунтованість пропозицій до чинного законодавства України.

Кожен пункт наукової новизни в дисертаційній роботі науково обґрунтований, доведений та висвітлений в наукових працях здобувача. У роботі також існує детальний аналіз чинного інвестиційного законодавства України щодо проблем здійснення інвестиційної діяльності держави та запропоновано за результатами дослідження шляхи її удосконалення.

Проведенні дослідження Хапка Ю.Б. показують, що немає сумнівів у тому, що пропоновані автором пропозиції та рекомендації щодо удосконалення теоретичних і практичних підходів до розвитку інвестиційної діяльності держави покращить якість та ефективність інвестиційної діяльності органів державної влади, державних підприємств та державних корпорацій, результативність розгляду та прийняття відповідних нормативно-правових актів, підвищить фінансову дисципліну та покращить ефективність функціонування держави, експлуатації об'єктів державної форми власності від вкладення державних інвестицій в економіку України.

Варто також зазначити, що поставлена автором мета дисертаційного дослідження досягнута. Висновки і пропозиції є новими, достатньою мірою обґрунтованими, логічними і послідовними. Автор поставлені завдання в роботі виконав.

В процесі дослідження дисертантом опрацьовано широке коло літературних джерел комплексного та монографічного характеру, автори яких є фахівцями у галузі загальної теорії права, фінансового та інвестиційного права, інших галузевих правових наук тощо. Дана праця має комплексний, системний характер і відзначається відповідним рівнем наукових узагальнень. У процесі виконання роботи використано 233 наукові та нормативні джерела.

З огляду на це, можна констатувати, що достовірність отриманих результатів і обґрунтованість сформульованих пропозицій визначаються вірно

обраним методологічним підходом до проведеного дослідження, об'ємним та всебічним використанням наукового та емпіричного матеріалу.

Достовірність результатів дослідження та наукова новизна одержаних результатів

Достовірність висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації, забезпечена знанням і творчим використанням наукової методології та застосуванням сучасних методів проведення досліджень. Вони охоплюють тривалий період часу, базуються на узагальненні теорії та практики діяльності суб'єктів владних повноважень в галузі інвестиційної діяльності.

Дисертант узагальнює та всебічно розглядає наукові праці провідних українських та зарубіжних науковців, успішно демонструє характерні особливості власних напрацювань, що відрізняють дисертацію від наукового доробку інших дослідників й визначає наукову новизну одержаних результатів. Матеріалами для дослідження стали спеціальна література з проблем здійснення інвестиційної діяльності держави, нормативно-правові акти України. Достовірність практичних розробок автора підтвержені відповідними довідками про практичні впровадження в діяльність Кабінету Міністрів України. Вважаємо, що одержані результати дослідження є достовірними, оскільки вони підкріплюються такими методами проведення досліджень як: методи аналізу й синтезу; історико-правовий метод; метод конкретно-історичного аналізу; формально-логічний і прогностичний методи; абстрактно-логічний метод.

Оцінюючи новизну одержаних результатів, слід зазначити, що вона визначається, насамперед, тим, що в межах єдиного комплексного дослідження сутність та зміст інвестиційної діяльності держави у вітчизняній фінансово-правовій науці в означеному ракурсі та обсязі досліджується одним із перших.

В українській юридичній літературі висвітлені різні концепції щодо розуміння інвестиційного процесу, інвестицій, інвестування державою бюджетних коштів у галузі національної економіки. Незважаючи на наявні дослідження, сьогодні є мало дослідженими проблеми визначення

інвестиційної діяльності держави як об'єкта фінансово-правового регулювання, публічних інвестиційних правовідносин, інвестиційного законодавства, розмежування адміністративно-правового та фінансово-правового регулювання інвестиційної діяльності, інституціонального забезпечення інвестиційної діяльності держави та розвитку інвестиційних правовідносин у сфері здійснення бюджетних інвестицій в об'єкти капітального будівництва державної форми власності. Роботі ж дисертанта властивий комплексний характер монографічного дослідження та наукова новизна.

Зміст дисертації свідчить про комплексний та системний підхід автора до досліджуваної проблематики.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що вперше:

– визначено інвестиційну діяльність держави як об'єкт фінансово-правового регулювання через здійснення державою функцій з планомірного розподілу та вкладення державних інвестицій у діяльність публічно-правового утворення (держави, адміністративно-територіальних одиниць) або приватної особи в публічних цілях за допомогою створення, збереження й збільшення вартості державного майна (стор. 81);

удосконалено:

– визначення фінансово-правової категорії «інвестиційне законодавство» як сукупності нормативно-правових актів України та міжнародних договорів, ратифікованих Україною, що регулюють суспільні відносини у сфері інвестиційної діяльності відповідних її суб'єктів (держава в особі її органів влади, суб'єкти господарювання, приватні інвестори) у частині зниження тиску на інвесторів, створення дієвих механізмів управління інвестиційною діяльністю, мотивації суб'єктів господарювання стосовно довгострокових вкладень, населення щодо вкладення коштів у розвиток економіки, забезпечення державних гарантій інвесторам, а також відповідної правової регламентації умов здійснення інвестиційної діяльності та вимог до неї, укладання угод між інвесторами й об'єктами інвестування для подальшого отримання доходів (стор. 51);

– науковий підхід до розвитку публічних інвестиційних правовідносин як суспільних відносин, що врегульовані нормами фінансового права й мають публічний та владно-майновий характер, створюються в процесі планомірного розподілу й вкладення державних інвестицій у діяльність іншого публічно-правового утворення або приватної особи з метою отримання прибутку (доходу) і досягнення іншого корисного соціального ефекту (стор. 152);

набуло подальшого розвитку:

– формування категоріального апарату науки фінансового права шляхом визначення поняття державних інвестицій як матеріальних, нематеріальних і фінансових активів, що вкладаються безпосередньо або із залученням спеціалізованих фінансових установ Україною в особі її органів державної влади, які діють як від імені держави в цілому, так і від свого імені, а також державними підприємствами, організаціями, установами та державними корпораціями, за рахунок коштів відповідно державного бюджету, а також власних і позикових коштів державних підприємств, організацій, установ і державних корпорацій в економічну діяльність з метою соціально-економічного розвитку України, її адміністративно-територіальних одиниць у частині створення та розвитку інфраструктури (зокрема соціальної), що має загальнодержавне або загальнорегіональне значення; створення й розвитку елементів інноваційної системи; стимулювання інвестиційної активності приватних осіб шляхом підвищення привабливості інвестиційного проекту за рахунок входження до нього держави та досягнення інших публічних цілей через створення, збереження й збільшення вартості державного майна (стор. 76);

– доведення того, що відносини з приводу здійснення державного інвестування та організації інвестиційної діяльності держави є за своєю природою публічними, майновими владними відносинами щодо розподілу й вкладення державних інвестицій, що підпадає під предмет правового регулювання фінансового права (стор. 132);

– формування авторського бачення щодо розмежування адміністративно-правового та фінансово-правового регулювання інвестиційної діяльності, де до останнього запропоновано віднести такі суспільні відносини, як: а) податкові відносини, що виникають між суб'єктами інвестиційної діяльності з державою з приводу утримання податків, а також у процесі здійснення податкового контролю, оскарження актів податкових органів, дій (бездіяльності) їх посадових осіб і притягнення до фінансової відповідальності за вчинення податкового правопорушення; б) відносини у сфері банківського регулювання й банківського контролю, включаючи встановлення та реалізацію порядку реєстрації й ліцензування банків та інших фінансових установ; в) відносини у сфері валютного регулювання й валютного контролю; г) кредитні відносини; д) відносини з інвестиційних угод та угод про розподіл продукції (у частині фінансових зобов'язань інвесторів перед державою); е) відносини з регулювання грошового обігу, включаючи встановлення порядку готівкового грошового обігу та касових операцій юридичних осіб; є) відносини з регулювання ринку цінних паперів, включаючи встановлення порядку здійснення процедур державної реєстрації та інших способів легалізації різних форм інвестицій у цінні папери та контроль за їх обігом; ж) відносини щодо встановлення правил випуску, обігу й погашення державних цінних паперів (стор. 146-147);

– пропозиції щодо інституціонального забезпечення інвестиційної діяльності держави та розвитку інвестиційних правовідносин у сфері здійснення бюджетних інвестицій в об'єкти капітального будівництва державної форми власності за рахунок бюджетних асигнувань шляхом створення Кабінетом Міністрів України Інвестиційного фонду України як юридичної особи публічного права, який би здійснював аналіз та готував пропозиції щодо перспективності інвестування бюджетних коштів в інфраструктурні проекти держави й територіальних громад та джерелом фінансування діяльності якого будуть кошти Державного бюджету України (стор. 160);

– законодавче забезпечення інвестиційної діяльності держави через розробку та прийняття проекту Кодексу України про інвестиційну діяльність, який встановив би загальні положення інвестиційної діяльності в державі, більш комплексно регулював інвестиційні відносини, визначав основні засади інвестиційного законодавства, повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування у сфері інвестиційних відносин, державне регулювання й контроль за інвестиційною діяльністю, державну та місцеву підтримку інвестиційної діяльності тощо (стор. 148-151).

Наукове та практичне значення роботи

Наукове та практичне значення роботи полягає в тому, що одержані під час дослідження результати мають як науково-теоретичну, так і практичну сферу застосування й використання. Сформульовані наукові положення, висновки й рекомендації можуть бути використані: у правотворчій діяльності – для підготовки й уточнення ряду законодавчих і підзаконних актів з інвестиційних питань; у правозастосовній діяльності – для покращення практичної діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а саме – Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України, місцевих рад у сфері інвестиційної діяльності, у законотворчій діяльності Верховної Ради України при розробці та прийнятті законопроектів щодо внесення змін до чинного інвестиційного та бюджетного законодавства України; у навчальному процесі – при викладанні навчальних дисциплін «Фінансове право», «Проблеми бюджетного права та процесу», та при підготовці підручників і навчальних посібників; у науково-дослідній діяльності – для подальшого розроблення й вирішення теоретико-прикладних проблем фінансово-правового регулювання інвестиційної діяльності держави.

Практичне значення результатів дослідження, одержаних Хапком Ю.Б., підтверджено довідками впровадження у правозастосовну діяльність та у навчальний процес.

В науковому значенні дисертаційна робота Хапка Ю.Б. на тему «Фінансово-правове регулювання інвестиційної діяльності в Україні» містить значний доробок у науку фінансового права, розвиває категорійний апарат фінансово-правової науки, слугує подальшим продовженням вже існуючих результатів дослідження в сфері публічної інвестиційної діяльності.

Повнота викладення результатів дослідження у публікаціях

Основні положення, висновки та пропозиції дисертаційного дослідження висвітлені у 8 наукових працях, з яких: 5 – статті в наукових фахових виданнях України, включених до міжнародних наукометричних баз, 3 – матеріали конференцій.

Всі елементи наукової новизни дисертаційної роботи достатньою мірою відображені в наукових працях здобувача.

Оцінка оформлення дисертації та змісту автореферату

Дисертація та автореферат оформлені відповідно до вимог МОН України. Зміст дисертаційної роботи логічний, виклад матеріалу послідовний і достатньою мірою розкритий. Зміст автореферату повністю ідентичний основним положенням дисертації.

Завдання, наукова новизна та висновки дисертаційної роботи лаконічно перегукуються між собою, що свідчить про тісний взаємозв'язок наукових завдань, елементів наукової новизни та висновків, в яких містяться вичерпні відповіді на поставлені завдання.

Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатка. Загальний обсяг дисертації – 241 сторінка, з них основний текст – 216 сторінок, список використаних джерел (233 найменування) – 24, додаток – 2 сторінки.

Дискусійні положення та зауваження до дисертації

Разом з цим, дисертаційне дослідження, як і будь-яка творча праця, містить певні дискусійні моменти, недоліки, висвітлення яких сприятиме більш повній та об'єктивній характеристиці результатів роботи.

1. В Україні єдину державну стратегію у сфері інвестиційної діяльності визначає Верховна Рада України, яка створює законодавчу базу для сфери інвестиційної діяльності; затверджує пріоритетні напрями інвестиційної діяльності як окрему загальнодержавну програму у складі Програми діяльності Кабінету Міністрів України, загальнодержавних програм економічного, науково-технічного, соціального розвитку, охорони довкілля; в межах Державного бюджету України визначає обсяг асигнування для фінансової підтримки інвестиційної діяльності. Взаємодія держави і господарюючих суб'єктів у галузі інвестиційної діяльності полягає в комплексному застосуванні правових, адміністративних, економічних та пропагандистських методів для створення умов ефективної діяльності останніх і досягнення оптимального рівня економічного і соціального розвитку суспільства. Комплекс правових, адміністративних, економічних та пропагандистських методів повинен розглядатися, на наш погляд, як єдиний фінансово-правовий механізм регулювання інвестиційної діяльності. Тим не менше, у даний час відсутні як чітко сформульована методологічна основа систематизації засобів, які притаманні відповідним методам управлінського впливу на інвестиційну діяльність, так і методика їх ефективного застосування в цілях розвитку соціально-економічної системи країни. Основоположним принципом фінансово-правового регулювання інвестиційної діяльності повинна бути законодавчо забезпечена стійка рівновага між імперативним впливом держави на інвестиційну діяльність і свободою її здійснення. Надлишкове втручання держави підвищує корупційні ризики і викликає погіршення інвестиційного клімату, стагнацію і відтік інвестицій у більш економічно привабливі юрисдикції. Тому дисертанту слід було у своїй роботі слід визначити пропозиції щодо зниження корупційних ризиків при фінансово-правовому регулюванні

інвестиційної діяльності держави, покращення її інвестиційного клімату, протидії економічній стагнації та попередження відтоку інвестицій з країни.

2. У дисертаційній роботі бракує вивчення зарубіжного досвіду фінансово-правового регулювання інвестиційної діяльності держави на прикладів держав-членів Європейського Союзу, оскільки Україна підписала та ратифікувала Угоду про Асоціацію між Європейським Союзом та Україною, і відповідно з метою імплементації директив ЄС у чинне законодавство України нам необхідно вивчати практичні приклади, яким шляхом просувалися країни ЄС в частині виконання своїх зобов'язань перед ЄС в сфері регулювання інвестиційної діяльності. Також робота значно виграла б, якщо дисертант приділив увагу і вивченню практики Суду Європейського Союзу (Суд справедливості) щодо захисту права, свобод та інтересів в сфері інвестиційної діяльності.

3. Формування і розвиток міжнародно-правового регулювання іноземних інвестицій пройшло свій довгий еволюційний шлях. Передумовою формування міжнародного інвестиційного права був вихід національного капіталу далеко за межі території його первинного походження, що само по собі носить об'єктивний економічний характер. Дослідження проблем генезису і поетапного розвитку міжнародно-правових інвестиційних відносин допомагає краще розібратися в складних проблемах правового регулювання іноземних інвестицій в умовах розвитку світового господарства на сучасному етапі. Дослідження проблем правового регулювання міжнародних інвестицій, як одного з видів міжнародно-правових відносин, показує, що вони не вкладаються в загальноприйнятту усталену доктрину міжнародного права, відповідно до якої міжнародне право – це система юридичних норм – договірних і звичаєвих, створюваних державами й іншими суб'єктами міжнародного права, які регулюють міжнародні відносини, та спрямовані на підтримку миру й зміцнення міжнародної безпеки, встановлення й розвиток всебічного міжнародного співробітництва, які забезпечуються сумлінним виконанням суб'єктами міжнародного права своїх міжнародних зобов'язань, а при необхідності й примусом, здійснюваним державами в індивідуальному або колективному

порядку відповідно до чинних норм міжнародного права. Предмет міжнародного інвестиційного права складають не тільки норми міжнародного інвестиційного права і врегульовані ними суспільні відносини, що виникають в процесі здійснення іноземним інвестором особливої підприємницької діяльності, але і практика правового регулювання захисту і заохочення на етапах виникнення і становлення міжнародно-правового забезпечення залучення іноземного капіталу. З єдності предмету регулювання інвестиційного процесу, в умовах єдиного і взаємозалежного світу і формується міжнародне інвестиційне право, що складається з двох видів і сфер правового регулювання - національно-правового і міжнародно-правового. Таким чином, інвестиційне право виступає як сукупність юридичних норм та принципів, що регламентують відносини, які складаються між різними учасниками інвестиційної діяльності. В міжнародно-правових нормах знаходять своє вираження процеси взаємодії держав, міжнародних відносин певної сфери регулювання, які саме через право закріплюються та забезпечуються. Правове регулювання інвестиційних відносин означає перш за все формування стійких юридичних гарантій іноземним інвесторам, які незалежно від суб'єктивних причин завжди повинні стимулювати інвестування у виробництво, тобто, в інвестиційну діяльність. У зв'язку із цим, автору слід було окрему у своїй дисертаційній роботі дослідити особливості розвитку міжнародного інвестиційного права та його можливий вплив на фінансово-правове регулювання інвестиційної діяльності всередині держави та наслідки такого впливу.

4. На сьогодні немає єдиної підпорядкованої системи органів державного регулювання інвестиційної діяльності. Здійснюють державне регулювання інвестиційною діяльністю державні і місцеві органи влади, як загальної, так і спеціальної компетенції. Звертаючи увагу на деякі загальнотеоретичні положення, що стосуються інституту фінансового контролю в системі фінансового права, фінансовий контроль споконвічно є різновидом фінансової діяльності держави. Досліджуючи фінансовий контроль у сфері інвестиційної діяльності можна, зробити висновок, що характерною рисою здійснення

контролю за інвестиційною діяльністю є застосування різних форм, серед яких ведуче місце посідає фінансовий контроль. Інші форми контролю застосовуються у сполученні з фінансовим контролем. Контроль за цільовим та ефективним використанням державних капітальних вкладень здійснюється органами Державної аудиторської служби у встановленому порядку. Органи Державної казначейської служби здійснюють поточний контроль за цільовим спрямуванням державних капітальних вкладень під час проведення платежів. Контроль за своєчасним поверненням кредитів, наданих за рахунок державних капітальних вкладень, здійснюють головні розпорядники коштів державного бюджету. На наш погляд, при написанні дисертаційної роботи автор випустив з уваги дослідження фінансового контролю за інвестиційною діяльністю держави.

5. Ефективна законодавча підтримка інвестиційної діяльності з боку публічної влади означає не тільки розробку “працюючих” нормативно-правових актів у галузі інвестування, але й паралельну законодавчу роботу з удосконалення інших фінансово-правових актів, які встановлюють механізм його впровадження, і без яких навіть дуже ефективне інвестиційне законодавство просто не буде функціонувати. Одним із таких актів має стати в сьогоденних кризових умовах та ведення війни на Сході України Інвестиційна стратегія України. Тому автору слід було приділити окрему увагу в дисертаційній роботі розробці стратегічних напрямів розвитку інвестиційної діяльності держави.

Натомість вищенаведені зауваження, які, насамперед, носять характер побажань, не впливають на загальну позитивну оцінку виконаної дисертантом роботи.

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК

Дисертація Халка Юрія Богдановича на тему: «Фінансово-правове регулювання інвестиційної діяльності в Україні» є завершеною працею, в якій отримані нові науково обґрунтовані результати, що в сукупності вирішують конкретну наукову проблему – вдосконалення теоретичних основ фінансово-правового регулювання інвестиційної діяльності держави, визначення завдань і

основних напрямів діяльності органів державної влади у сфері державного інвестування, виявлення прогалин сучасного правового регулювання й розробка практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності правотворчої та правозастосовчої діяльності у сфері інвестиційної діяльності держави та мають суттєве значення для науки фінансового права, відповідає вимогам пунктів 11-14 Порядку присудження наукових ступенів (постанова Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567), а її автор Хапко Юрій Богданович заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

Офіційний опонент:

головний спеціаліст-юрнсконсульт

міжнародно-правового відділу

Юридичного управління

Національного антикорупційного бюро України

А.В.Джавага